

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR **SENATUL**
LEGE

**pentru ratificarea Tratatului de asistență juridică
în materie civilă și penală dintre România
și Republica Populară Chineză,
semnat la Beijing la 16 ianuarie 1991**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se ratifică Tratatul de asistență juridică în materie civilă și penală dintre România și Republica Populară Chineză, semnat la Beijing la 16 ianuarie 1991.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 20 ianuarie 1992, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

MARȚIAN DAN

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 13 februarie 1992, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI

academician ALEXANDRU BÎRLĂDEANU

București, 24 februarie 1992.
Nr. 12.

T R A T A T

între România și Republica Populară Chineză privind asistența juridică în materie civilă și penală

România și Republica Populară Chineză (denumite în continuare *cele două părți contractante*), în dorința de a dezvolta în continuare relațiile de prietenie dintre ele și de a perfecționa și adânci colaborarea în domeniul asistenței juridice, au hotărât să încheie prezentul tratat.

În acest scop, cele două părți contractante au desemnat ca împuterniciți :

- din partea României, Teodor Meleșcanu, subsecretar de stat la Ministerul Afacerilor Externe ;
- din partea Republicii Populare Chineze, Tian Zengpei, adjunct al ministrului afacerilor externe, care, după schimbul deplinelor puteri, găsite în bună și convenită formă, au convenit asupra următoarelor :

CAPITOLUL I

Principii

ARTICOLUL 1

Definiții

1. În sensul prezentului tratat :

- a) prin *cauze civile* se înțeleg cauzele de drept civil, drept al familiei, drept comercial și dreptul muncii ;
- b) prin *instituții competente* se înțeleg instanțele judecătorești, procuraturile și alte organe competente în materie civilă și penală.

2. Dispozițiile prezentului tratat referitoare la cetățenii celor două părți contractante se aplică, în mod corespunzător, și persoanelor juridice înființate în conformitate cu legile părții contractante pe teritoriul căreia își au sediul, dacă în legislația internă nu se prevede altfel.

ARTICOLUL 2

Ocotirea juridică

1. Cetățenii uneia dintre părțile contractante se vor bucura de aceeași ocrotire juridică pe care cealaltă parte contractantă o acordă cetățenilor proprii în con-

formitate cu legislația sa. În mod corespunzător, ei sînt îndreptățiți să intenteze acțiuni ori să prezinte cereri autorităților competente ale celeilalte părți contractante în aceleași condiții ca și cetățenii acesteia.

2. La cerere, instituțiile competente ale unei părți contractante îndrumă pe cetățenii celeilalte părți contractante pentru a-și asigura reprezentarea de care au nevoie în susținerea cauzelor lor legitime.

ARTICOLUL 3

Acordarea asistenței juridice

Cele două părți contractante își acordă reciproc, la cerere, asistență juridică în cauzele civile și penale, în condițiile prevăzute în prezentul tratat.

ARTICOLUL 4

Scutirea de cauțiune

Cauțiunea privind garantarea cheltuielilor de procedură nu va fi cerută de tribunalele competente ale uneia dintre părțile contractante cetățenilor celeilalte părți contractante pe motiv că sînt străini.

ARTICOLUL 5

Plata prealabilă a cheltuielilor de procedură

Cetățenii uneia dintre părțile contractante vor plăti anticipat cheltuielile de procedură pe teritoriul celeilalte părți contractante în aceleași condiții ca și cetățenii acesteia.

ARTICOLUL 6

Reducerea și scutirea de cheltuieli de procedură și de plată prealabilă a cheltuielilor de procedură

Cetățenii unei părți contractante pot solicita pe teritoriul celeilalte părți contractante reducerea sau scutirea de cheltuieli de procedură, precum și de plata prealabilă a cheltuielilor de procedură, în aceleași condiții ca și cetățenii acesteia.

ARTICOLUL 7

Certificatul privind reducerea sau scutirea de cheltuieli de procedură

1. Când cetățenii unei părți contractante depun cererea prevăzută la art. 6 din prezentul tratat, o dată cu aceasta vor prezenta și certificatul privind veniturile și starea lor materială, eliberat potrivit reglementărilor legale ale fiecărei părți contractante.

2. Dacă petiționarul nu are domiciliul sau reședința pe teritoriul nici uneia dintre părțile contractante, certificatul poate fi eliberat de misiunea diplomatică sau oficiul consular al statului al cărui cetățean este petiționarul.

ARTICOLUL 8

Modul de legătură

1. În măsura în care prin prezentul tratat nu se dispune altfel, în problemele privind acordarea asistenței juridice, instituțiile competente ale celor două părți contractante vor comunica prin intermediul organelor centrale.

2. Organele centrale menționate în paragraful anterior sînt, în ceea ce privește Republica Populară Chineză, Ministerul Justiției și Procuratura Supremă a Poporului, iar în ceea ce privește România, Ministerul Justiției și Procuratura Generală.

ARTICOLUL 9

Limba folosită

1. Comunicările scrise între organele centrale ale celor două părți contractante vor fi făcute în limba națională și vor fi însoțite de traduceri în limba engleză.

2. Cererile de asistență juridică și actele anexate se redactează în limba părții contractante solicitante și vor fi însoțite de traduceri certificate în limba părții solicitate sau în limba engleză.

3. Părțile contractante pot folosi, pentru cererile de asistență juridică, formulare redactate în limbile chineză, română și engleză, stabilite de comun acord.

4. Instituțiile competente ale unei părți contractante vor folosi limba statului lor în acordarea de asistență juridică celeilalte părți contractante.

ARTICOLUL 10

Cheltuieli privind asistența juridică

Cele două părți contractante își vor acorda gratuit asistență juridică.

ARTICOLUL 11

Protecția martorilor și experților

1. Martorul sau expertul, indiferent de cetățenia acestuia, care a fost citat prin intermediul tribunalelor sau altor instituții competente ale părții contractante solicitate, nu poate să fie tras la răspundere penală, arestat ori privat de libertate, sub orice formă, de către partea contractantă solicitantă pentru infracțiuni comise înainte de a intra pe teritoriul acesteia sau pentru mărturia sau expertiza depusă.

2. Martorul sau expertul pierde protecția acordată, potrivit paragrafului 1, dacă nu părăsește teritoriul părții contractante solicitante în termen de 30 de zile de la data la care i s-a notificat de către tribunal sau altă instituție competentă că prezența sa nu mai este necesară. În acest termen nu se include perioada de timp în care martorul sau expertul nu a putut părăsi teritoriul părții contractante solicitante pentru motive independente de voința sa.

3. Persoana citată nu poate fi obligată să depună mărturia sau să efectueze expertiza.

ARTICOLUL 12

Restituirea cheltuielilor pentru martori și experți

1. Cheltuielile de călătorie și de întreținere, precum și compensarea veniturilor nerealizate, legate de deplasarea pentru depunerea mărturiei sau efectuarea expertizei, vor fi suportate de partea contractantă solicitantă.

2. Expertul are dreptul și la onorariul de expert. Despre aceste drepturi ale martorului sau expertului se va face mențiune în citație. La cererea martorului sau expertului, partea contractantă solicitantă va plăti în avans, parțial sau integral, cheltuielile menționate.

ARTICOLUL 13

Audierea ca martor a persoanei arestate

În cazul în care este necesar ca o persoană, ce se află arestată pe teritoriul unei părți contractante, să fie audiată ca martor de către un tribunal sau o altă instituție competentă a celeilalte părți contractante, organele centrale prevăzute la art. 8 din prezentul tratat pot conveni ca această persoană să fie transportată pe teritoriul părții contractante solicitante, cu condiția de a fi menținută în stare de arest și de a fi înapoiată în cel mai scurt timp după audiere.

ARTICOLUL 14

Refuzul asistenței juridice

Acordarea asistenței juridice poate fi refuzată dacă partea contractantă solicitată consideră că prin executarea cererii s-ar putea aduce atingere suveranității, securității sau ordinii sale publice.

ARTICOLUL 15

Legea aplicabilă asistenței juridice

1. În acordarea asistenței juridice instituția competentă a părții contractante solicitate aplică legile sale naționale.

2. Instituția competentă a părții contractante solicitate poate, la cerere, să aplice normele procesuale ale părții contractante solicitante, dacă acestea nu contravin legilor sale.

ARTICOLUL 16

Cererea de asistență juridică

1. Cererea de asistență juridică trebuie făcută în formă scrisă. Cererea va avea următorul conținut :

a) denumirea și adresa instituției competente solicitante ;

b) denumirea instituției competente solicitate, dacă este posibil ;

c) numele și prenumele părților, sexul, cetățenia, datele de naștere, profesia, domiciliul sau reședința și calitatea lor procesuală, iar la persoanele juridice, denumirea și sediul lor ;

d) numele, prenumele și adresa reprezentanților părților și ale celorlalți participanți la proces, dacă este cazul ;

e) cauza în care se solicită asistența ;

f) obiectul cererii.

2. La cererea de înmînare de acte se vor indica adresa destinatarului și felul actelor ce urmează a fi înmînate.

3. Cererea de asistență juridică în cauzele penale va cuprinde încadrarea juridică a faptelor și descrierea situației de fapt.

4. Cererea va fi însoțită și de alte documente și date necesare soluționării acesteia.

5. Cererea de asistență juridică va purta ștampila oficială a instituției competente solicitante.

CAPITOLUL II

Înmînarea de acte și administrarea de probe în cauzele civile

ARTICOLUL 17

Obiectul

Cele două părți contractante vor înmîna, la cerere, acte judiciare și extrajudiciare, vor audia părțile, martorii și experții, vor efectua expertize, cercetări la fața locului și constatări ale unor stări de fapt, precum și alte activități legate de administrarea probelor.

ARTICOLUL 18

Soluționarea cererilor

1. Dacă instituția părții contractante solicitată nu este competentă să soluționeze cererea, aceasta o va transmite instituției competente să o rezolve și va informa despre acest fapt partea contractantă solicitantă.

2. Dacă instituția competentă a părții contractante solicitate nu poate găsi persoana menționată în cerere, în baza adresei indicate, aceasta va lua măsuri adecvate pentru stabilirea adresei ; în caz de necesitate, aceasta poate solicita părții contractante solicitante date suplimentare.

3. Dacă instituția competentă a părții contractante solicitate nu poate soluționa cererea, va înștiința partea contractantă solicitantă despre motivele pentru care cererea nu a putut fi soluționată și îi va restitui cererea și anexele.

ARTICOLUL 19

Notificarea rezultatelor privind îndeplinirea cererii

1. Partea contractantă solicitată va notifica părții contractante solicitante rezultatul privind îndeplinirea cererii. Notificarea va fi însoțită de actele probatorii obținute sau de dovada de înmînare a actelor.

2. Dovada de înmînare a actelor trebuie să cuprindă semnătura destinatarului, ștampila instituției și semnătura persoanei împuternicite să înmîneze actul, modalitatea, locul și data înmînării ; dacă destinatarul refuză să primească actul, se va face mențiune despre motivul refuzului.

ARTICOLUL 20

Atribuțiile reprezentanțelor diplomatice și consulare

Oricare parte contractantă poate transmite sau înmîna acte judiciare și extrajudiciare și să ia mărturie cetățenilor săi pe teritoriul celeilalte părți contractante prin intermediul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare, cu condiția să nu aplice nici o măsură de constrângere.

CAPITOLUL III

Recunoașterea și executarea hotărîrilor civile

ARTICOLUL 21

Obiectul recunoașterii și executării

1. Părțile contractante vor recunoaște și executa pe teritoriul lor, în condițiile stipulate în acest tratat, următoarele hotărîri, care au fost pronunțate pe teritoriul celeilalte părți contractante, după intrarea în vigoare a acestui tratat :

a) hotărîrile în cauze civile patrimoniale și nepatrimoniale, pronunțate de tribunale sau alte instituții competente ;

b) hotărîrile judecătorești pronunțate în cauzele penale, în ceea ce privește repararea pagubelor ;

c) hotărîrile referitoare la cheltuielile de judecată ;

d) hotărîrile arbitrale.

2. În sensul prezentului tratat, termenul *hotărîre* include și tranzacțiile încheiate în fața tribunalelor.

ARTICOLUL 22

Refuzul recunoașterii și executării hotărîrilor

1. Hotărîrile menționate în art. 21 din prezentul tratat, în afara celor cărora se refuză recunoașterea și executarea potrivit art. 14, nu vor fi recunoscute sau executate pe teritoriul părții contractante solicitate în următoarele cazuri :

a) hotărîrile nu au efect juridic ori nu pot fi puse în executare potrivit legilor părții contractante unde s-au pronunțat aceste hotărîri ;

b) tribunalele și celelalte instituții competente, care au pronunțat hotărîrile, nu au avut competența asupra cazurilor în discuție potrivit legilor părții contractante solicitate ;

c) persoana care a pierdut procesul, nu a participat la proces, nefiind legal citată, iar în lipsa capacității de exercițiu, pusă în imposibilitate de a fi reprezentată în mod corespunzător conform legilor părții contractante unde s-a pronunțat hotărîrea ;

d) dacă între aceleași părți, cu privire la același obiect, s-a pronunțat, în prealabil, o hotărîre definitivă, se află în curs de judecată sau s-a primit, în prealabil, o cerere de către tribunale sau alte instituții competente ale părții contractante solicitate, ori s-a recunoscut o hotărîre definitivă pronunțată pe teritoriul unui al treilea stat.

2. Partea contractantă solicitată va informa partea contractantă solicitantă despre motivele refuzului recunoașterii și executării.

ARTICOLUL 23

Procedura de recunoaștere și executare

1. Recunoașterea și executarea hotărîrilor menționate la art. 21 din prezentul tratat vor fi soluționate în conformitate cu procedurile prevăzute de legislația părții contractante solicitate.

2. La recunoașterea și executarea hotărîrilor, tribunalele se vor limita la stabilirea îndeplinirii condițiilor prevăzute de prezentul tratat.

ARTICOLUL 24

Cererea privind recunoașterea și executarea hotărîrilor

1. Cererea de recunoaștere și executare a hotărîrilor va fi adresată de părțile implicate tribunalelor competente, care au dat aceste hotărîri. Aceste tribunale vor trimite cererea tribunalului competent al părții contractante solicitate, conform procedurii stabilite de art. 8 din prezentul tratat. Această cerere poate fi adresată de părțile implicate și direct tribunalului competent al părții contractante solicitate.

2. Cererea va fi însoțită de următoarele acte :

a) copia hotărîrii sau xerocopia certificată a hotărîrii. Dacă în copie sau xerocopie nu se menționează în mod expres că hotărîrea este definitivă și susceptibilă de executare, aceasta va fi însoțită de un atestat în acest sens ;

b) un certificat prin care se confirmă că persoana care a pierdut procesul nu a fost prezentă la proces, dar a fost în mod legal citată, iar în caz de incapacitate de exercițiu, aceasta a avut posibilitatea de a fi reprezentată în mod corespunzător ;

c) traducerea certificată în limba părții solicitate sau în limba engleză a cererii și a actelor menționate la lit. a) și b), în două exemplare.

ARTICOLUL 25

Efectele recunoașterii și executării

Hotărîrile definitive, o dată recunoscute sau admise a fi executate, vor avea aceleași efecte ca și cele date de tribunalele sau alte instituții competente ale părții contractante solicitate.

ARTICOLUL 26

Cheltuielile privind recunoașterea și executarea

Cheltuielile privind recunoașterea și executarea vor fi stabilite și încasate de la persoana solicitantă de către tribunalele părții contractante solicitate, conform legilor sale.

ARTICOLUL 27

Recunoașterea și executarea hotărîrilor arbitrale

Cele două părți contractante, în conformitate cu prevederile Convenției asupra recunoașterii și executării hotărîrilor arbitrale străine, încheiată la New York la 10 iunie 1958, vor recunoaște și executa hotărîrile arbitrale date pe teritoriul celeilalte părți.

CAPITOLUL IV

Asistența juridică în cauzele penale

ARTICOLUL 28

Obiectul

Părțile contractante vor efectua reciproc, la cerere, înmînarea de acte judiciare și extrajudiciare, luarea de declarații învinuitorilor și inculpaților, audierea martorilor și experților, efectuarea de expertize, percheziții, cercetări la fața locului, precum și alte activități procesuale legate de administrarea probelor.

ARTICOLUL 29

Executarea cererilor și informarea asupra rezultatelor îndeplinirii acestora

Prevederile art. 18 și 19 se aplică și în cauzele penale.

ARTICOLUL 30

Comunicări privind hotărîrile penale

Fiecare parte contractantă va comunica celeilalte părți contractante date privind hotărîrile penale definitive de condamnare și va transmite, la cerere, copii ale acestor hotărîri pronunțate de tribunalele sale împotriva cetățenilor celeilalte părți contractante.

ARTICOLUL 31

Transferul sumelor de bani și al bunurilor dobîndite în mod ilicit

1. Fiecare parte contractantă va transfera, la cerere, celeilalte părți contractante, sumele de bani și bunurile dobîndite în mod ilicit de un infractor pe teritoriul celeilalte părți contractante, descoperite pe teritoriul său. Aceasta nu va afecta drepturile legitime ale părții contractante solicitate sau ale terților asupra banilor și bunurilor menționate mai sus.

2. În cazul în care sumele și bunurile dobîndite în mod ilicit se dovedesc a fi indispensabile judecării unei alte acțiuni penale aflate în curs de soluționare pe teritoriul său, partea contractantă solicitată poate amîna un astfel de transfer.

ARTICOLUL 32

Refuzul asistenței juridice în cauzele penale

1. În afara motivelor prevăzute în art. 14 din prezentul tratat, partea contractantă solicitată poate refuza îndeplinirea cererii de asistență juridică în cauze penale, dacă, potrivit legislației sale, faptele invocate în cerere nu constituie infracțiune.

2. Partea contractantă solicitată va comunica părții contractante solicitante motivele refuzului asistenței juridice.

CAPITOLUL V**Alte prevederi****ARTICOLUL 33****Schimbul de informații în domeniul legislației**

Părțile contractante se vor informa, la cerere, asupra legislației în vigoare ori care a fost în vigoare în statele lor, precum și asupra aplicării acesteia în practica judiciară.

ARTICOLUL 34**Scutirea de legalizare**

Documentele întocmite sau certificate de tribunale ori alte instituții competente ale uneia dintre părțile contractante, pentru a fi folosite în fața tribunalelor și altor instituții competente ale celeilalte părți contractante, nu vor fi supuse cerinței legalizării, dacă acestea sînt prevăzute cu sigiliul oficial.

ARTICOLUL 35**Transmiterea actelor de stare civilă**

În aplicarea prevederilor prezentului tratat, instituțiile competente ale unei părți contractante transmit gratuit, la cererea celeilalte părți contractante, copii ale certificatelor de stare civilă, conform procedurii prevăzute în art. 8, dacă aceasta nu contravine legislației naționale.

ARTICOLUL 36**Transmiterea bunurilor și transferul sumelor de bani**

În aplicarea prevederilor prezentului tratat, referitoare la recunoașterea și executarea hotărîrilor, se vor

Pentru România,

Teodor Meleșcanu,

subsecretar de stat la Ministerul Afacerilor Externe

respecta reglementările legale ale părții contractante care execută hotărîrea privind transmiterea bunurilor și transferul sumelor de bani.

CAPITOLUL VI**Dispoziții finale****ARTICOLUL 37****Soluționarea diferendelor**

Orice diferend rezultat din aplicarea prezentului tratat se va soluționa pe cale diplomatică.

ARTICOLUL 38**Ratificarea și intrarea în vigoare a tratatului**

Tratatul se supune ratificării și va intra în vigoare în cea de-a 30-a zi de la data efectuării schimbului instrumentelor de ratificare. Instrumentele de ratificare vor fi schimbate la București.

ARTICOLUL 39**Valabilitatea tratatului**

1. Prezentul tratat se încheie pe o perioadă nedeterminată.

2. Tratatul își va înceta valabilitatea după trecerea unui an de la data notificării, în scris, a denunțării de către oricare dintre părțile contractante.

Drept pentru care, plenipotențiarilor celor două părți contractante au semnat prezentul tratat la Beijing la 16 ianuarie 1991, în limbile română și chineză, ambele texte avînd aceeași valabilitate.

Pentru Republica Populară Chineză,

Tian Zengpei,

adjunct al ministrului afacerilor externe

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T**

**cu privire la promulgarea Legii pentru ratificarea
Tratatului de asistență juridică în materie civilă și penală
dintre România și Republica Populară Chineză,
semnat la Beijing la 16 ianuarie 1991**

În temeiul art. 77 alin. (1) din Constituția României, promulgăm Legea pentru ratificarea Tratatului de asistență juridică în materie civilă și penală dintre România și Republica Populară Chineză, semnat la Beijing la 16 ianuarie 1991, și dispunem publicarea ei în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

București, 21 februarie 1992.

Nr. 31.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind ratificarea Convenției consulare
dintre România și Republica Populară Chineză**

În temeiul art. 82 alin. 1 lit. h) din Decretul-lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, precum și al art. 1 și 4 din Legea nr. 4/1991 privind încheierea și ratificarea tratatelor,

Președintele României decretează :

Art. 1. — Se aprobă Convenția consulară dintre România și Republica Populară Chineză, semnată la Beijing la 16 ianuarie 1991.

Art. 2. — Convenția consulară dintre România și Republica Populară Chineză se supune ratificării Parlamentului.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

În temeiul art. 82 alin. 2 din Decretul-lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU

PETRE ROMAN

București, 16 iulie 1991.

Nr. 59.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

C A M E R A D E P U T A Ț I L O R

S E N A T U L

L E G E

**pentru ratificarea Convenției consulare
dintre România și Republica Populară Chineză,
semnată la Beijing la 16 ianuarie 1991**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se ratifică Convenția consulară dintre România și Republica Populară Chineză, semnată la Beijing la 16 ianuarie 1991.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 20 ianuarie 1992, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

MARȚIAN DAN

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 13 februarie 1992, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI

academician **ALEXANDRU BÎRLĂDEANU**

București, 24 februarie 1992.

Nr. 13.

CONVENȚIE CONSULARĂ
între România și Republica Populară Chineză

România și Republica Populară Chineză,

În dorința de a dezvolta relațiile lor consulare și de a facilita protecția drepturilor și intereselor lor și ale cetățenilor lor și de a promova relațiile de prietenie și cooperare între cele două țări, au hotărât să încheie prezenta convenție consulară și au convenit următoarele :

CAPITOLUL I

Definiții

ARTICOLUL 1

Definiții

În înțelesul prezentei convenții, expresiile următoare vor avea semnificațiile atribuite mai jos :

a) *post consular* înseamnă orice consulat general, consulat, viceconsulat ori agenție consulară ;

b) *circumscripție consulară* înseamnă teritoriul stabilit pentru exercitarea funcțiilor consulare de către postul consular ;

c) *șeful postului consular* înseamnă consul general, consul, viceconsul sau agent consular, care este însărcinat de statul trimițător ca șef al postului consular ;

d) *funcționar consular* înseamnă consul general, consul, viceconsul, agent sau atașat consular, însărcinat să exercite funcții consulare ;

e) *membriu al personalului tehnic și administrativ al postului consular* înseamnă orice persoană care îndeplinește sarcini administrative sau tehnice la un post consular ;

f) *membriu al personalului de serviciu* înseamnă orice persoană angajată în serviciul domestic al unui post consular ;

g) *membriu al postului consular* înseamnă funcționarii consulari, membrii personalului administrativ și tehnic și personalul de serviciu al postului consular ;

h) *membriu de familie* înseamnă soția (soțul), copiii minori și părinții unui membru al postului consular, care locuiesc împreună ;

i) *membriu al personalului particular* înseamnă orice persoană care este angajată în serviciul casnic al unui membru al postului consular ;

j) *localuri consulare* înseamnă clădirile sau părțile din clădiri și terenurile aferente, oricui ar aparține, care sînt folosite exclusiv în scopul activității consulare ;

k) expresia *arhive consulare* cuprinde toate hîrțile, documentele, corespondența, cărțile, filmele, benzile de magnetofon și registrele postului consular, precum și materialul de cifru, fișierele și mobilierul destinate să le protejeze și să le păstreze ;

l) *cetățean al statului trimițător* înseamnă orice persoană fizică avînd cetățenia statului trimițător, potrivit legilor sale, și, atunci cînd contextul o permite, orice persoană juridică avînd naționalitatea statului trimițător ;

m) *navă a statului trimițător* înseamnă orice navă navigînd sub pavilionul statului trimițător, potrivit legilor sale, cu excepția navelor militare ;

n) *aeronavă a statului trimițător* înseamnă orice aeronavă înregistrată în statul trimițător, purtînd însemnele de înregistrare ale acestui stat, cu excepția aeronavelor militare.

CAPITOLUL II

Relații consulare în general

ARTICOLUL 2

Înființarea unui post consular

1. Un post consular poate fi înființat pe teritoriul statului primitor numai cu consimțămîntul acestui stat.

2. Stabilirea sediului postului consular, rangului său și circumscripției sale consulare, precum și orice schimbare cu privire la acestea se vor face pe bază de negocieri între statul trimițător și statul primitor.

ARTICOLUL 3

Numirea și admiterea șefilor de post consular

1. În vederea numirii șefului postului consular, statul trimițător trebuie să obțină, pe cale diplomatică, acordul prealabil al statului de reședință. Dacă statul primitor nu este de acord, acesta nu este obligat să-și motiveze hotărîrea.

2. Statul trimițător va transmite, pe cale diplomatică, statului primitor, patenta consulară de numire a șefului de post consular, în care se vor menționa numele și prenumele și rangul șefului de post consular, sediul, clasa și circumscripția postului consular.

3. După primirea patentei, statul primitor va acorda, cît mai curînd posibil, exequaturul șefului de post consular. Șeful postului consular poate să-și înceapă exercitarea funcțiilor sale consulare, după primirea exequaturului din partea statului primitor. Cu acordul statului de reședință, șeful postului consular poate să-și exercite, cu titlu provizoriu, funcțiile sale și înainte de primirea exequaturului.

4. După acordarea exequaturului șefului de post consular ori autorizarea sa de a-și exercita, cu titlu provizoriu, funcțiile sale, statul primitor va notifica imediat autorităților din circumscripția consulară și va lua toate măsurile necesare pentru a permite șefului de post consular să-și poată îndeplini funcțiile și de a se bucura de drepturile, facilitățile, privilegiile și imunitățile prevăzute în prezenta convenție.

ARTICOLUL 4

Exercitarea temporară a funcțiilor șefului de post consular

1. Dacă, indiferent de motiv, șeful de post consular este în imposibilitate de a-și îndeplini funcțiile sale, ori postul său este vacant, statul trimițător poate desemna un funcționar consular al postului consular ori al altui post consular din statul primitor, ori un funcționar diplomatic al ambasadei sale din statul primitor, în calitate de gerant interimar al postului consular. Statul trimițător va notifica, în prealabil, statului primitor, numele, prenumele și rangul gerantului interimar.

2. Gerantul interimar se va bucura de aceleași drepturi, facilități, privilegii și imunități recunoscute șe-

fului de post consular potrivit prevederilor prezentei convenții.

3. Funcționarul diplomatic desemnat în calitate de gerant interimar al postului consular va continua să se bucure de privilegiile și imunitățile diplomatice recunoscute acestuia.

ARTICOLUL 5

Notificarea numirilor, sosirilor și plecărilor

Statul trimițător va notifica în scris statului primitor, în timp util, următoarele :

a) numele, prenumele și rangul membrilor postului consular, data sosirii și plecării definitive ori a încetării funcțiilor acestora, precum și orice modificare a statutului lor, în perioada cât se află în serviciul postului consular ;

b) numele și prenumele, cetățenia, data sosirii și a plecării definitive a membrilor de familie ai unui membru al postului consular, precum și faptul că o persoană devine ori încetează de a mai fi membru al familiei ;

c) numele, prenumele, cetățenia, funcția, data sosirii și plecării definitive a unui membru al personalului particular.

ARTICOLUL 6

Cărți de identitate

Autoritățile competente ale statului primitor vor elibera gratuit, în conformitate cu reglementările acestui stat, cărți de identitate membrilor postului consular și familiilor acestora, cu excepția celor care sînt cetățeni sau rezidenți permanenți ai statului primitor.

ARTICOLUL 7

Cetățenia membrilor postului consular și membrilor personalului particular

1. Funcționarul consular trebuie să fie cetățean al statului trimițător și să nu fie rezident permanent în statul primitor.

2. Membrii personalului tehnic și administrativ și membrii personalului de serviciu ai postului consular, precum și membrii personalului particular trebuie să fie cetățeni ai statului trimițător ori ai statului primitor, dacă acesta din urmă este de acord.

ARTICOLUL 8

Persoane declarate „non grata“

1. Statul primitor poate oricînd notifica, pe cale diplomatică, statului trimițător, că un membru al postului consular este persoană „non grata“ ori este inacceptabil, fără să fie obligat să-și motiveze hotărîrea sa.

2. În situația menționată la paragraful 1 al acestui articol, statul trimițător va rechemă această persoană ori îi va înceta activitatea la postul consular. Dacă statul trimițător nu-și îndeplinește obligațiile într-un termen rezonabil, statul primitor este îndreptățit să-i retragă recunoașterea persoanei în cauză sau să înceteze a o considera ca membru al postului consular.

CAPITOLUL III

Funcții consulare

ARTICOLUL 9

Funcții consulare generale

Funcționarul consular are dreptul să îndeplinească următoarele funcții :

a) să protejeze drepturile și interesele statului trimițător și ale cetățenilor acestuia, să acorde ajutor și asistență ;

b) să favorizeze dezvoltarea relațiilor economice, comerciale, tehnico-științifice, culturale, turistice și pe linie de învățămînt dintre statul trimițător și statul primitor și să promoveze relațiile de prietenie și cooperare și în alte domenii ;

c) să se informeze, pe toate căile legale, asupra aspectelor economice, comerciale, tehnico-științifice, culturale, turistice, pe linie de învățămînt și altor domenii din statul primitor și să facă rapoarte guvernului statului trimițător ;

d) să îndeplinească orice alte funcții încredințate de statul trimițător, care nu sînt interzise de legile și regulamentele statului primitor sau la care statul primitor nu se opune.

ARTICOLUL 10

Funcții referitoare la cetățenie și la starea civilă

1. Funcționarul consular are dreptul :

a) să primească cereri referitoare la cetățenie ;

b) să înregistreze cetățenii statului trimițător ;

c) să înregistreze nașterile și decesele cetățenilor statului trimițător și să elibereze actele corespunzătoare ;

d) să încheie căsătorii între cetățenii statului trimițător și să le elibereze certificate de căsătorie corespunzătoare.

2. Prevederile paragrafului 1 ale acestui articol nu scutesc persoanele în cauză de obligația de a respecta legile și regulamentele statului primitor.

ARTICOLUL 11

Funcții referitoare la pașapoarte și vize

Funcționarul consular are dreptul :

a) să elibereze pașapoarte și alte documente de călătorie cetățenilor statului trimițător, să le reînnoiască, să le prelungească, să facă mențiuni sau să le anuleze ;

b) să acorde vize persoanelor care călătoresc sau tranzitează teritoriul statului trimițător, să prelungească sau să anuleze astfel de vize.

ARTICOLUL 12

Legalizări și autentificări

1. În măsura în care legile și regulamentele statului de reședință permit, funcționarul consular este autorizat să îndeplinească, în localul consular, la locuința cetățenilor statului trimițător, la bordul navelor sau aeronavelor care poartă pavilionul acestui stat, următoarele funcții :

a) să întocmească, la cererea oricărei persoane fizice sau juridice, indiferent de cetățenia sau naționalitatea acesteia, acte și documente pentru a fi folosite în statul trimițător ;

b) să întocmească, la cererea unui cetățean al statului trimițător, acte și documente care urmează să fie folosite în afara acestui stat ;

c) să traducă acte și documente oficiale în limba statului trimițător ori a statului primitor și să certifice că aceste traduceri sînt conforme cu originalul ;

d) să îndeplinească orice alte funcții notariale încredințate de statul trimițător ;

e) să autentifice semnăturile și sigiliile de pe documente ale autorităților de resort ale statului trimițător sau ale statului primitor.

2. Atunci cînd sînt folosite în statul primitor, documentele întocmite, certificate sau autentificate de funcționarul consular, dacă nu contravin legilor și regulamentelor statului primitor, vor avea aceeași valabilitate și efect ca și documentele întocmite, certificate și autentificate de autoritățile competente ale statului primitor.

3. Funcționarul consular este autorizat să primească ori să ia în custodie temporară certificate și documente ale unui cetățean al statului trimițător, cu condiția ca aceasta să nu fie incompatibilă cu legile și regulamentele statului primitor.

ARTICOLUL 13

Notificarea detenției, arestului și a vizitelor

1. Dacă un cetățean al statului trimițător este deținut, arestat sau privat de libertate în orice alt mod, în cadrul circumscripției consulare, autoritățile statului primitor vor informa postul consular cît mai curînd posibil, dar nu mai tîrziu de 4 zile de la luarea acestor măsuri.

2. Funcționarul consular are dreptul să viziteze pe cetățeanul statului trimițător aflat în detenție preventivă, arestat sau privat de libertate în orice alt mod, să discute sau să comunice cu el și să întreprindă măsurile necesare pentru a-i asigura asistența legală. Autoritățile competente ale statului primitor trebuie să organizeze, cît mai curînd posibil, vizitarea cetățeanului respectiv de către funcționarul consular, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data prezentării cererii. Funcționarul consular poate, într-o perioadă de timp rezonabilă, să repete vizitarea acestuia.

3. Funcționarul consular are dreptul de a vizita pe cetățeanul statului trimițător aflat în executarea unei pedepse.

4. Autoritățile competente ale statului primitor vor încunoștința cetățeanul respectiv al statului trimițător despre prevederile paragrafelor 1, 2 și 3 ale acestui articol.

5. Drepturile la care se referă prezentul articol trebuie să fie exercitate în conformitate cu legile și regulamentele statului primitor, cu rezerva, totuși, că aceste legi și regulamente trebuie să permită deplina realizare a scopurilor pentru care sînt destinate drepturile acordate în baza prezentului articol.

ARTICOLUL 14

Tutela și curatela

1. Autoritățile competente ale statului primitor vor notifica postul consular necesitatea instituirii tutelei sau curatelei pentru un cetățean, inclusiv minor, al statului trimițător din circumscripția consulară, care nu are capacitatea sau aceasta este restrînsă, pentru a putea acționa în nume propriu.

2. Funcționarul consular are dreptul să protejeze, în măsura permisă de legile și regulamentele statului primitor, drepturile și interesele unui cetățean, inclusiv ale unui minor al statului trimițător, care nu are capacitate sau are capacitate restrînsă de a acționa în nume propriu și atunci cînd se impune de a recomanda sau desemna un curator sau tutore unei persoane și să supravegheze activitățile privind tutela și curatela.

ARTICOLUL 15

Asistența cetățenilor statului trimițător

1. Funcționarul consular are dreptul :

a) să comunice și să viziteze orice cetățean al statului trimițător aflat în circumscripția consulară, iar statul primitor nu va împiedica comunicarea dintre cetățenii statului trimițător și postul consular și nici nu va pune restricții acestora de a avea acces la postul consular ;

b) să se informeze asupra condițiilor de trai și de muncă ale unui cetățean al statului trimițător în statul primitor și să-i acorde asistența necesară ;

c) să ceară autorităților competente ale statului primitor să-l informeze asupra situației unui cetățean al statului trimițător, iar acestea să facă tot ce se poate pentru a-i transmite informațiile solicitate ;

d) să primească și să ia în păstrare temporară bani și valori ale unui cetățean al statului trimițător, în conformitate cu legile și regulamentele statului primitor.

2. În cazul în care un cetățean al statului trimițător nu se află în localitate ori, din alte motive, nu este în măsură să-și apere la timp drepturile și interesele, în conformitate cu legile și regulamentele statului primitor, funcționarul consular îl poate reprezenta în fața tribunalului și altor autorități competente ale statului primitor sau să-i asigure o reprezentare adecvată pînă cînd acesta își desemnează reprezentantul său ori este în măsură să-și asume apărarea propriilor drepturi și interese.

ARTICOLUL 16

Notificarea deceselor

În caz de deces al unui cetățean al statului trimițător în statul primitor, autoritățile competente ale statului primitor vor informa postul consular cît mai curînd posibil ; la cererea postului consular, acestea îi vor pune la dispoziție un certificat de deces ori o copie a altui document confirmînd decesul.

ARTICOLUL 17

Funcții privind succesiunile

1. În cazul în care un cetățean al statului trimițător, decedat în statul primitor, lasă o succesiune în acest stat și nu există moștenitori ori executor testamentar în statul primitor, autoritățile competente ale acestui stat vor informa neîntîrziat despre aceasta postul consular.

2. Funcționarul consular are dreptul de a fi prezent, în cazul existenței unei succesiuni, prevăzute la paragraful 1 al acestui articol, la întocmirea și sigilarea inventarului de către autoritățile competente ale statului primitor.

3. În cazul în care un cetățean al statului trimițător, în calitate de moștenitor sau legatar, este îndreptățit să moștenească ori să primească o succesiune, ori un legat din partea unei persoane decedate pe teritoriul statului primitor, indiferent de cetățenia acesteia, autoritățile competente ale acestui stat vor informa postul consular despre aceasta.

4. Dacă un cetățean al statului trimițător are sau pretinde a avea un drept de moștenire asupra unei succesiuni în statul primitor, însă nici el și nici reprezentantul său nu pot să ia parte la dezbaterile succesiunii, funcționarul consular poate, personal sau prin locțiitorul său, să-l reprezinte pe acest cetățean în fața tribunalului ori altor autorități competente ale statului primitor.

5. Funcționarul consular are dreptul, în numele unui cetățean al statului trimițător, care nu este rezident permanent în statul primitor, să primească, pentru a transmite acestui cetățean, orice succesiune sau legat din statul primitor care se cuvine acestuia.

6. Dacă un cetățean al statului trimițător, care nu este rezident permanent în statul primitor, decedează în timp ce se află temporar sau în tranzit prin acest stat și dacă nu există nici o rudă ori reprezentant al său în statul primitor, funcționarul consular este îndreptățit să ia imediat în custodie provizorie toate documentele, banii și bunurile personale care s-au găsit în posesia defunctului, pentru a fi transmise moștenitorilor săi, executorului testamentar ori altor persoane autorizate să primească bunurile.

7. În exercitarea funcțiilor menționate la paragrafele 4, 5 și 6 ale acestui articol, funcționarul consular trebuie să se conformeze legilor și regulamentelor statului primitor.

ARTICOLUL 18

Asistența acordată navelor statului trimițător

1. Funcționarul consular are dreptul, în circumscripția sa consulară, să acorde asistență navelor statului trimițător, care se află în apele interioare sau teritoriale ale statului primitor, comandanților și echipajelor acestora și, de asemenea :

a) să facă vizită la bordul navei, să chestioneze pe comandant și oricare membru al echipajului și să primească rapoarte asupra navei, voiajului și încărcăturii acesteia ;

b) să cerceteze orice accident care a apărut în timpul voiajului, cu condiția ca aceasta să nu lezeze prerogativele autorităților statului primitor ;

c) să soluționeze neînțelegerile dintre comandant și echipaj, inclusiv disputele asupra salariului și obligațiilor rezultând din contractul de muncă, și să ia măsuri pentru asigurarea ordinii și disciplinei la bordul navei ;

d) să fie vizitat de comandantul navei și oricare membru din echipaj și, ori de câte ori este necesar, să ia măsuri pentru a asigura acestora asistență medicală, inclusiv repatrierea ;

e) să primească, să examineze, să întocmească, să semneze sau să autentifice documente care privesc o navă ;

f) să soluționeze, în baza imputernicirii date de autoritățile statului trimițător, și alte probleme care privesc o navă.

2. Comandantul și membrii echipajului au acces la funcționarul consular. Ei pot avea acces la postul consular, cu condiția de a nu contraveni legilor și regulamentelor statului primitor privind controlul străinilor și administrația portului.

ARTICOLUL 19

Protecția în caz de măsuri coercitive împotriva unei nave a statului trimițător

1. În cazul în care tribunalele ori alte autorități competente ale statului primitor intenționează să ia măsuri coercitive ori să efectueze acte de urmărire în legătură sau la bordul unei nave a statului trimițător, acestea vor notifica în prealabil postul consular, astfel ca un funcționar consular ori reprezentantul acestuia să poată fi prezent atunci când astfel de măsuri sînt luate. Dacă în caz de urgență nu este posibilă notificarea prealabilă, postul consular va fi informat imediat după luarea măsurilor de către autoritățile competente ale statului primitor, căruia, la cererea funcționarului consular, i se vor comunica măsurile întreprinse.

2. Prevederile paragrafului 1 al acestui articol se vor aplica, în mod corespunzător, în cazul măsurilor luate la uscat de autoritățile competente ale statului primitor împotriva comandantului navei ori a oricărui membru din echipaj.

3. Prevederile paragrafelor 1 și 2 ale acestui articol nu se aplică inspecțiilor de rutină, efectuate de autoritățile competente ale statului primitor pe linie de vamă, administrația porturilor, carantină, controlul frontierei și nici măsurilor luate de aceste autorități pentru a asigura securitatea navigației pe mare ori prevenirea poluării apelor.

4. Autoritățile competente ale statului primitor nu vor interveni în problemele interne ale unei nave, atunci când liniștea, siguranța și ordinea publică din statul primitor nu sînt încălcate, exceptînd cazul cînd aceasta are loc la cererea expresă a comandantului navei sau cu consimțămîntul acestuia ori al unui funcționar consular al statului trimițător.

ARTICOLUL 20

Asistența acordată navelor statului trimițător în caz de avarie, eșuare sau naufragiu

1. În caz de avarie, eșuare sau naufragiu al unei nave a statului trimițător în apele interioare sau teritoriale ale statului primitor, autoritățile competente ale acestui stat vor notifica postul consular, cît mai curînd posibil, informîndu-l de măsurile luate pentru salvarea persoanelor aflate la bord, a vasului, a încărcăturii sale și a altor bunuri.

2. Funcționarul consular va fi autorizat să ia măsuri de acordare a asistenței oricărei nave avariate, eșuate sau naufragiate a statului trimițător, echipajului și pasagerilor acesteia și să ceară sprijinul autorităților statului primitor în acest scop.

3. Autoritățile statului primitor vor informa postul consular, cît mai curînd posibil, în cazul în care o navă avariata, eșuată sau naufragiată a statului trimițător, sculele sau încărcătura acesteia sînt găsite în apropiere de coastă ori sînt aduse într-un port al statului primitor, iar comandantul, proprietarul, agentul navei ori compania de asigurare nu sînt prezenți sau nu pot lua

măsuri pentru conservarea ori vânzarea acestora. În această situație, funcționarul consular poate lua măsurile ce se impun, în numele acestora.

4. Nici un fel de taxe vamale nu pot fi percepute pentru nava statului trimițător avariata, eșuată sau naufragiată, pentru încărcătura sau bunurile de pe aceasta, afară de cazul când acestea au fost puse în consumație sau folosite în statul primitor.

5. Funcționarul consular are dreptul să fie prezent la procedurile întreprinse de autoritățile competente ale statului primitor pentru determinarea cauzei avariei, eșuării sau naufragiului navei statului trimițător.

ARTICOLUL 21

Aeronavă a statului trimițător

Prevederile prezentei convenții referitoare la navele statului trimițător se aplică și la aeronavele statului trimițător, cu condiția ca acestea să nu contravină prevederilor acordurilor bilaterale în vigoare între statul trimițător și statul primitor ori acordurilor multilaterale la care ambele state sînt părți.

ARTICOLUL 22

Transmiterea actelor judiciare

Funcționarul consular are dreptul să transmită acte judiciare și extrajudiciare, în măsura în care îi este permis de legile și regulamentele statului primitor. Dacă între statul trimițător și statul primitor există alte înțelegeri, se vor aplica prevederile acestora.

ARTICOLUL 23

Zona prevăzută pentru exercitarea funcțiilor consulare

Funcționarul consular poate să-și îndeplinească funcțiile consulare numai în circumscripția consulară. Cu consimțămîntul statului primitor, el poate să-și exercite funcțiile și în afara circumscripției consulare.

ARTICOLUL 24

Comunicarea cu autoritățile statului primitor

În exercitarea funcțiilor consulare, funcționarul consular se poate adresa autorităților locale din circumscripția sa consulară și, cînd este necesar, autorităților centrale competente ale statului primitor, în măsura în care îi este permis de legile, regulamentele și uzanțele statului primitor.

CAPITOLUL IV

Facilități, privilegii și imunități

ARTICOLUL 25

Facilități pentru postul consular

1. Statul primitor va acorda facilități depline pentru îndeplinirea funcțiilor postului consular.

2. Statul primitor va trata membrii postului consular cu respectul cuvenit și va lua măsurile corespunzătoare pentru a asigura îndeplinirea funcțiilor acestora și cu respectarea drepturilor, facilităților, privilegiilor și imunităților prevăzute în prezenta convenție.

ARTICOLUL 26

Dobîndirea de localuri consulare și locuințe

1. În măsura în care legile și regulamentele statului primitor permit, statul trimițător ori reprezentantul său are dreptul :

a) să cumpere, să închirieze ori să dobîndească în orice alt mod clădiri sau părți din acestea, inclusiv terenul aferent acestora, destinate activității consulare sau ca locuințe ale membrilor postului consular, cu excepția locuințelor acelor membri care sînt cetățeni ori rezidenți permanenți ai statului primitor ;

b) să construiască sau să aducă îmbunătățiri clădirilor situate pe terenul dobîndit.

2. Statul primitor va sprijini statul trimițător să obțină localuri pentru activitatea consulară și, atunci cînd este necesar, să dobîndească locuințe corespunzătoare pentru membrii postului consular.

3. În exercitarea drepturilor lor prevăzute în paragraful 1 al acestui articol, statul trimițător ori reprezentantul său se va conforma legilor și regulamentelor statului primitor, privind terenul, construcția și sistematizarea urbană.

ARTICOLUL 27

Folosirea drapelului și stemei naționale

1. Statul trimițător are dreptul să așeze pe localurile consulare stema națională și inscripția cu denumirea postului consular în limba statului trimițător și cea a statului primitor.

2. Statul trimițător are dreptul de a arbora drapelul național pe localurile consulare, reședința șefului postului consular și pe mijloacele de transport folosite de acesta în îndeplinirea funcțiilor sale oficiale.

ARTICOLUL 28

Inviolabilitatea localurilor consulare și a locuințelor funcționarilor consulari

1. Localurile consulare și locuințele funcționarilor consulari sînt inviolabile. Autoritățile statului primitor nu pot pătrunde în localurile consulare și locuințele funcționarilor consulari fără consimțămîntul șefului postului consular ori al șefului misiunii diplomatice a statului trimițător în statul primitor sau al persoanei desemnate de unul dintre aceștia.

2. Statul primitor va lua toate măsurile necesare pentru protejarea localurilor consulare și a locuințelor funcționarilor consulari împotriva oricăror imixțiuni sau pagube, precum și pentru a împiedica orice tulburare a liniștii postului consular sau știrbirea demnității sale.

ARTICOLUL 29

Imunitatea de rechiziție a localurilor consulare

Localurile consulare, mobilierul lor și bunurile postului consular, ca și mijloacele de transport, nu pot face obiectul vreunei forme de rechiziție în scopuri de apărare națională sau de utilitate publică. În cazul cînd o expropriere ar fi necesară în aceste scopuri, vor fi luate toate măsurile corespunzătoare pentru a evita împiedicarea exercitării funcțiilor consulare, iar statului trimițător îi va fi vărsată o indemnizație promptă, adecvată și efectivă.

ARTICOLUL 30

Inviolabilitatea arhivelor consulare

Arhivele consulare sînt inviolabile în orice moment și în orice loc s-ar găsi.

ARTICOLUL 31

Libertatea de comunicare

1. Statul primitor va permite și proteja libertatea de comunicare a postului consular pentru toate scopurile oficiale. În comunicările cu guvernul, misiunile diplomatice și alte posturi consulare ale statului trimițător, postul consular poate folosi toate mijloacele de comunicare adecvate, inclusiv mesajele în cod sau cifrate, curierul diplomatic sau consular și valiza diplomatică sau consulară. Cu toate acestea, postul consular poate instala și folosi un emițător radio numai cu consimțămîntul statului primitor.

2. Corespondența oficială a postului consular este inviolabilă. Valiza consulară nu poate fi nici deschisă și nici reținută. Aceasta va purta semne exterioare vizibile privind caracterul său și nu va conține decît corespondență oficială, documente oficiale și articole destinate exclusiv pentru folosință oficială.

3. Curierul consular trebuie să fie cetățean al statului trimițător și să nu fie rezident permanent în statul primitor. El trebuie să posede un document oficial indicînd statutul său. Acesta se bucură de aceleași drepturi, facilități, privilegii și imunități în statul primitor ca și un curier diplomatic.

4. Valiza consulară poate fi încredințată comandantului unei nave sau aeronave a statului trimițător, care trebuie să posede un document oficial indicînd numărul de colete ce constituie valiza consulară, fără a fi însă considerat curier consular. Cu acordul autorităților competente ale statului primitor, un membru al postului consular poate să înmîneze sau să preia liber și direct valiza consulară.

ARTICOLUL 32

Drepturi și taxe consulare

1. Postul consular poate percepe pe teritoriul statului primitor taxe și drepturi pentru serviciile consulare prestate în conformitate cu legile și regulamentele statului primitor.

2. Taxele și drepturile prevăzute la paragraful 1 al acestui articol vor fi exceptate de toate impozitele și taxele statului primitor.

ARTICOLUL 33

Libertatea de deplasare

Membrii postului consular se vor bucura de libertatea de deplasare și călătorie în statul primitor, cu excepția zonelor în care legile și regulamentele statului primitor interzic sau limitează accesul.

ARTICOLUL 34

Inviolabilitatea funcționarilor consulari

Funcționarii consulari se bucură de inviolabilitate personală și nu pot fi supuși reținerii sau arestării.

Statul primitor va lua măsuri corespunzătoare pentru a preveni orice atingere adusă libertății sau demnității acestora.

ARTICOLUL 35

Imunitatea de jurisdicție

1. Funcționarul consular nu este supus jurisdicției autorităților judiciare sau administrative ale statului primitor, cu excepția următoarelor acțiuni civile :

a) care rezultă din încheierea unui contract de către funcționarul consular, pe care nu l-a încheiat în mod expres în calitate de reprezentant al statului trimițător ;

b) intentate de un terț pentru o pagubă rezultînd dintr-un accident cauzat în statul primitor de un autovehicul, navă sau aeronavă ;

c) în legătură cu un imobil particular situat în statul primitor, numai dacă funcționarul consular nu îl deține în calitate de reprezentant al statului trimițător pentru realizarea scopurilor postului consular ;

d) referitoare la o succesiune în care este personal interesat ;

e) în legătură cu o activitate profesională sau comercială desfășurată în statul primitor, în afara funcțiilor sale oficiale.

2. Statul primitor nu va lua nici un fel de măsuri de executare împotriva funcționarului consular, în afară de cazurile prevăzute la paragraful 1 al prezentului articol. În cazul în care asemenea măsuri vor fi luate, nu se va aduce atingere inviolabilității personale sau locuinței funcționarului consular.

3. Membrii personalului administrativ, tehnic și de serviciu al postului consular nu sînt supuși jurisdicției autorităților judiciare și administrative ale statului primitor pentru actele îndeplinite în exercitarea atribuțiilor lor, în afară de cazurile civile prevăzute la paragraful 1 al acestui articol.

ARTICOLUL 36

Obligația de a depune ca martor

1. Funcționarul consular nu este obligat să depună ca martor.

2. Membrii personalului administrativ și tehnic sau de serviciu al postului consular pot fi chemați să depună ca martori în procedurile judiciare sau administrative în statul primitor. În afară de cazurile prevăzute la paragraful 3 al acestui articol, ei nu pot refuza să depună ca martori.

3. Membrii personalului administrativ și tehnic sau de serviciu nu pot fi obligați să depună mărturie în legătură cu îndeplinirea funcțiilor lor sau să prezinte corespondență oficială ori documente referitoare la această activitate. Ei au dreptul să refuze să depună mărturie ca experți cu privire la legislația statului trimițător.

4. Autoritățile competente ale statului primitor, care solicită mărturia unui membru al personalului administrativ și tehnic sau de serviciu al postului consular, trebuie să evite să-l împiedice în îndeplinirea atribuțiilor sale de serviciu. Acestea pot, atunci cînd este posibil, să obțină mărturia la reședința acestuia, la sediul postului consular, sau să accepte o declarație scrisă din partea sa.

ARTICOLUL 37

Scutirea de prestații și alte obligații personale

1. Membrii postului consular sînt exceptați în statul primitor de la orice fel de prestații personale, publice și obligații militare.

2. Funcționarii consulari, membrii personalului administrativ și personalului tehnic ai postului consular sînt exceptați de orice obligație prevăzută în legile și regulamentele statului primitor cu privire la înregistrarea străinilor și eliberarea permiselor de ședere.

ARTICOLUL 38

Scutirea de impozite și taxe

1. Statul primitor va scuti de impozite și taxe :

a) localurile consulare și locuințele membrilor postului consular, dobîndite în numele statului trimițător ori reprezentantului acestuia, precum și tranzacțiile sau actele referitoare la acestea ;

b) bunurile mobile și mijloacele de transport dobîndite pentru folosința exclusiv oficială a postului consular, precum și achiziția, posesia ori întreținerea acestora.

2. Prevederile paragrafului 1 al acestui articol nu se aplică :

a) impozitelor și taxelor percepute ca remunerare a serviciilor particulare prestate ;

b) impozitelor și taxelor percepute potrivit legilor și regulamentelor statului primitor de la o persoană care încheie un contract cu statul trimițător sau reprezentantul acestuia.

ARTICOLUL 39

Scutirea de taxe a membrilor postului consular

1. Funcționarii consulari și membrii personalului tehnico-administrativ ai postului consular vor fi scutiți de toate impozitele și taxele naționale, regionale ori municipale din statul primitor asupra persoanelor sau bunurilor, cu excepția :

a) taxelor indirecte de orice fel care, în mod normal, sînt încorporate în prețul mărfurilor și serviciilor ;

b) impozitelor și taxelor asupra imobilelor deținute în proprietate pe teritoriul statului primitor, sub rezerva dispozițiilor de la paragraful 1 al art. 38 al convenției ;

c) taxelor asupra veniturilor imobiliare și din succesiuni și taxelor asupra transferurilor de capital, sub rezerva dispozițiilor art. 43 al acestei convenții ;

d) impozitelor și taxelor asupra veniturilor particulare, altele decît venitul obținut datorită funcțiilor oficiale în statul primitor ;

e) taxelor percepute pentru prestarea unor servicii particulare ;

f) taxelor de înregistrare, de grefă, de ipotecă și de timbru, sub rezerva dispozițiilor art. 38 al acestei convenții.

2. Membrii personalului de serviciu ai postului consular vor fi exceptați de impozite și taxe asupra salariului pe care îl primesc pentru serviciul lor la postul consular din statul primitor.

3. Membrii postului consular care angajează persoane ale căror retribuții sau salarii nu sînt scutite de

impozitul pe venit, din statul primitor, trebuie să respecte obligațiile pe care legile și regulamentele acestui stat le impun în materie de percepere a impozitului pe venit celor care angajează.

ARTICOLUL 40

Scutirea de control vamal și taxe vamale

1. În conformitate cu legile și regulamentele sale, statul primitor va permite intrarea și ieșirea cu scutire de taxe vamale, altele decît cele plătite pentru înmagazinaj, manipulare și alte servicii similare, pentru :

a) obiectele destinate folosinței oficiale a postului consular ;

b) obiectele de uz personal pentru funcționarul consular ;

c) obiectele importate cu ocazia primei instalări la post a unui membru al personalului tehnic sau administrativ al postului consular, inclusiv articolele de uz gospodăresc, destinate aceluiași scop.

2. Obiectele menționate la subparagrafele b) și c) ale paragrafului 1 al acestui articol nu trebuie să depășească cantitățile necesare pentru folosința personală a persoanei în cauză.

3. Bagajul personal al funcționarului consular va fi scutit de control vamal. Acesta poate fi controlat de către autoritățile competente ale statului primitor numai dacă există motive serioase să se creadă că el conține alte obiecte decît cele menționate la subparagraful b) al paragrafului 1 al acestui articol ori articole de import sau export interzise de către legile și regulamentele statului primitor ori care sînt supuse carantinei. Controlul, în acest caz, se va efectua în prezența funcționarului consular în cauză ori a reprezentantului său.

ARTICOLUL 41

Privilegiile și imunitățile membrilor de familie

1. Membrii de familie ai funcționarului consular, precum și membrii de familie ai membrului personalului administrativ și tehnic al oficiului consular se bucură de privilegiile și imunitățile la care sînt îndreptățiți, în baza prevederilor prezentei convenții, funcționarul consular și membrul personalului administrativ și tehnic. Membrii de familie ai membrului personalului de serviciu al postului consular se bucură de privilegiile și imunitățile acordate membrului personalului de serviciu în baza prevederilor paragrafului 1 al art. 37 din prezenta convenție.

2. Prevederile paragrafului 1 al acestui articol nu se aplică membrilor de familie care sînt cetățeni ai statului primitor, au reședința în acest stat sau desfășoară o activitate lucrativă în statul primitor.

ARTICOLUL 42

Persoane care nu se bucură de privilegii și imunități

1. Membrii personalului administrativ și tehnic sau de serviciu ai postului consular, care sînt cetățeni ai statului primitor sau au domiciliul în acest stat, nu se bucură de privilegiile și imunitățile prevăzute în prezenta convenție, cu excepția prevederilor paragrafului 3 al art. 36.

2. Membrii familiilor persoanelor menționate la paragraful 1 al acestui articol nu se bucură de privilegiile și imunitățile prevăzute în prezenta convenție.

3. Statul primitor trebuie să-și exercite jurisdicția asupra persoanelor menționate la paragrafele 1 și 2, astfel încât să nu împiedice în mod excesiv exercitarea funcțiilor postului consular.

ARTICOLUL 43

Sucesiunea unui membru al postului consular sau a unui membru al familiei sale

În caz de deces al unui membru al postului consular sau al unui membru al familiei sale, statul primitor este obligat :

a) să permită exportul bunurilor mobile ale defunctului cu excepția celor care au fost dobândite în statul primitor al căror export este interzis în momentul decesului ;

b) să scutească bunurile mobile ale defunctului de taxe de succesiune și de toate impozitele aferente.

ARTICOLUL 44

Începerea și încetarea privilegiilor și imunităților

1. Orice membru al postului consular beneficiază de privilegiile și imunitățile prevăzute în această convenție din momentul intrării pe teritoriul statului primitor pentru a-și lua în primire postul sau, dacă, se află deja pe teritoriul acestuia, din momentul intrării sale în funcție la postul consular.

2. Membrii de familie ai unui membru al postului consular beneficiază de privilegiile și imunitățile prevăzute în prezenta convenție începând cu data intrării lor pe teritoriul statului primitor sau de la data când au devenit membrii unei astfel de familii.

3. Când funcțiile unui membru al postului consular încetează, privilegiile și imunitățile sale și cele ale membrilor săi de familie încetează în momentul când persoana în cauză părăsește statul primitor ori în momentul expirării unui termen rezonabil acordat ca să poată părăsi acest stat. Privilegiile și imunitățile membrilor de familie ai unui membru al postului consular iau sfârșit în momentul în care încetează de a mai fi membri ai acelei familii. Totuși, dacă aceste persoane intenționează să părăsească teritoriul statului primitor, după aceea, într-o perioadă rezonabilă de timp, privilegiile și imunitățile lor subzistă pînă în momentul plecării.

4. În caz de deces al unui membru al postului consular, membrii săi de familie vor continua să beneficieze de privilegiile și imunitățile acordate pînă în momentul părăsirii statului primitor ori pînă la expirarea unei perioade rezonabile de timp acordate în acest scop.

ARTICOLUL 45

Renunțarea la privilegii și imunități

1. Statul trimițător poate renunța la oricare din privilegiile și imunitățile de care beneficiază persoanele

în cauză, potrivit art. 35 și 36 ale convenției. În toate cazurile, renunțarea trebuie să fie comunicată în scris statului primitor în mod explicit.

2. Inițierea unei proceduri de către o persoană, într-o problemă în care s-ar putea bucura de imunitate de jurisdicție, potrivit acestei convenții, face imposibilă invocarea de către aceasta a imunității de jurisdicție în cazul unei acțiuni reconvenționale față de acțiunea principală.

3. Renunțarea la imunitatea de jurisdicție pentru o acțiune civilă sau administrativă nu implică renunțarea la imunitatea privind executarea hotărârii judecătorești, pentru care este necesară o renunțare în scris, distinctă, la imunitate.

CAPITOLUL V

Prevederi generale

ARTICOLUL 46

Respectarea legilor și regulamentelor statului primitor

1. Fără a aduce atingere privilegiilor și imunităților prevăzute în prezenta convenție, persoanele care beneficiază de aceste privilegii și imunități au obligația de a respecta legile și regulamentele statului primitor, inclusiv cele privind controlul circulației. De asemenea, acestea au obligația de a nu se amesteca în treburile interne ale statului primitor.

2. Localurile consulare nu pot fi folosite în scopuri incompatibile cu îndeplinirea funcțiilor consulare.

3. Postul consular, membrii postului consular și membrii lor de familie au obligația de a respecta legile și regulamentele statului primitor privind asigurarea mijloacelor de transport.

4. Membrii postului consular trimiși de statul trimițător în statul primitor nu pot desfășura activități profesionale sau comerciale în statul primitor, altele decît cele legate de îndeplinirea funcțiilor lor oficiale.

ARTICOLUL 47

Exercitarea funcțiilor consulare de către misiunea diplomatică

1. Misiunea diplomatică a statului trimițător în statul primitor poate îndeplini funcții consulare. Drepturile și obligațiile funcționarului consular prevăzute în prezenta convenție se aplică și personalului diplomatic al statului trimițător însărcinat cu funcții consulare.

2. Misiunea diplomatică a statului trimițător va notifica Ministerului de Externe al statului primitor numele și rangul personalului diplomatic însărcinat cu funcții consulare.

3. Personalul diplomatic însărcinat cu funcții consulare va continua să se bucure de drepturile, facilitățile, privilegiile și imunitățile conferite acestuia în baza statutului diplomatic.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale

ARTICOLUL 48

Ratificarea, intrarea în vigoare și denunțarea

1. Prezenta convenție va fi supusă ratificării. Schimbul instrumentelor de ratificare va avea loc la Bucu-

rești. Convenția va intra în vigoare în a 30-a zi de la efectuarea schimbului instrumentelor de ratificare.

2. Prezenta convenție va rămâne în vigoare până la expirarea a 6 luni de la data la care una dintre părți va notifica celeilalte părți contractante, în scris, intenția de a denunța convenția.

Semnată la Beijing la 16 ianuarie 1991, în două exemplare originale în limbile română și chineză, ambele texte avînd aceeași valoare.

Pentru România,
Teodor Meleșcanu,
subsecretar de stat la Ministerul Afacerilor Externe

Pentru Republica Populară Chineză,
Tian Zengpei,
adjunct al ministrului afacerilor externe

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**cu privire la promulgarea Legii pentru ratificarea
Convenției consulare dintre România
și Republica Populară Chineză,
semnată la Beijing la 16 ianuarie 1991**

În temeiul art. 77 alin. (1) din Constituția României, promulgăm **Legea pentru ratificarea Convenției consulare dintre România și Republica Populară Chineză, semnată la Beijing la 16 ianuarie 1991, și dispunem publicarea ei în Monitorul Oficial al României.**

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 21 februarie 1992.
Nr. 32.

EDITOR : PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia autonomă „Monitorul Oficial”, București, str. 13 Septembrie — Casa Republicii, sector 5,
cont 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.
Adresa pentru publicitate: Serviciul relații cu publicul și agenți economici. București,
str. Blanduziei nr. 1, sector 2, telefon 11.77.02.
Tiparul: Tipografia „Monitorul Oficial”, București, str. Jiului nr. 163, sector 1, telefon 68.55.58.
